

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/380/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413213692
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4413213692.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: PROSPECT, spol. s r. o., so sídlom Nové Zámky, J. Simora 5, IČO: 34 107 100, zastúpený Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 36 813 401, proti žalovanej: M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. L., L. G. XXXX/XX, o ochranu dobrej povesti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 8. júna 2017, č. k. 4C/146/2013-186, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej p o t v r d z u j e .

V časti výroku o náhrade trov konania napadnutý rozsudok m e n í tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobcovi voči žalovanej priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 08.06.2017, č. k. 4C/146/2013-186 pri právnom posúdení podľa § 11, § 13 ods. 1, až 3, § 19b ods. 2, 3 Obč. zák., a čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, ako aj rešpektovaní záväzného právneho názoru odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) obsiahnutého v jeho zrušujúcom uznesení KS v Nitre zo dňa 20.04.2016 č. k. 5Co/121/2015-141 uložil žalovanej povinnosť v lehote do troch dní po právoplatnosti rozsudku zaslať žalobcovi doporučený list s jej ospravedlnením nasledovného znenia: „Podpísaná M. A., bytom L. G. XX, J. L., sa týmto ospravedlňujem spoločnosti PROSPECT, spol. s r.o., IČO: 34 107 100, IČDPH: SK2020414275, so sídlom Slovenská republika, 940 01 Nové Zámky, J. Simora 5, zap. v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, oddiel: Sro, vložka č: 561/N, v mene ktorej koná konateľ F.. M. I., za vyjadrenie na neformálnom stretnutí konanom dňa 30.04.2013 v priestoroch Novozámockého bytového družstva o tom, že spoločnosť PROSPECT, spol. s r. o. je nesolventná a má záväzky voči svojim partnerom nad rámec majetkového krytia, pretože tieto moje tvrdenia sú nepravdivé“.

2. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP s tým, že v konaní čiastočne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%, pretože žalobca bol v konaní čiastočne úspešný ohľadne ochrany dobrej povesti, pričom v časti požadovaného finančného zadostučinienia úspešný nebol.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd za preukázané to, že skutočnosti uvádzané žalovanou na neformálnom stretnutí dňa 30.04.2013 v priestoroch Novozámockého bytového družstva nemajú hodnoverný skutkový základ, pričom žalovaná sa dopustila verbálneho prejavu tak, ako to bolo uvedené v žalobnom petite. Úlohou žalovanej, ako

členky kontrolnej komisie, bolo síce upozorňovať na nedostatky vo fungovaní inštitúcie, pre ktorú bola táto kontrolná komisia zriadená. Na druhej strane je však potrebné uviesť, že tvrdenia tohto kontrolného orgánu musia vychádzať z relevantných dôkazov tak, aby bola overená pravdivosť ich skutkového základu, a nie z nepodložených dedukcií. Žalovaná, ako členka kontrolnej komisie mala za úlohu upozorňovať na nedostatky, o ktorých sa dozvedela od členov družstva, alebo predstavenstva, avšak tieto podnety, ktoré dostávala, žalovanú neopravňovali na vyhlásenia, ktoré odzneli na predmetnom neformálnom stretnutí.

4. Samotná žalovaná bez overených dôkazov tvrdila aj po doplnení dokazovania, že žalobca je nesolventný a nemá majetkové krytie, pričom v konaní bol v tomto smere žalobcom preukázaný opak tvrdení žalovanej. Podľa názoru prvoinštančného súdu je žalobca právnickou osobou, ktorá požíva dobrú povesť. Uvedené je zrejme aj zo správania žalobcu, ako podnikateľa v obchodných vzťahoch. Ak by tomu tak nebolo, zrejme ani Novozámocké bytové družstvo by so žalobcom neuzatváralo zmluvu ohľadne výstavby bytov a domova dôchodcov. Vyhlásením žalovanej na neformálnom stretnutí, na ktorom bolo prítomných cca 10 ľudí, ako osôb pôsobiacich vo vedení Novozámockého bytového družstva, mohlo dôjsť k odstúpeniu tohto družstva od zmluvy uzatvorenej so žalobcom. Obidvom subjektom, t. j. žalobcovi, ako aj samotnému Novozámockému bytovému družstvu mohla popri nemajetkovej ujme vzniknúť aj značná majetková škoda.

5. V konaní vypočutí svedkovia potvrdili, že k výrokom, ktoré v žalobe žalobca aj namietal, zo strany žalovanej v skutočnosti aj došlo. Nešlo o nepodložené tvrdenia zo strany predsedníčky tohto družstva D. Q., s ktorou žalovaná mala narušené vzťahy. Takisto nešlo ani o žiadne svojvoľné konanie zo strany Novozámockého bytového družstva, resp. jeho vedenia, čo bolo takisto v konaní preukázané. Žalovaná svojimi výrokmi neoprávnene zasiahla do dobrej povesti žalobcu. Takýto zásah zo strany žalovanej spôsobil iba ohrozenie dobrej povesti žalobcu. Žalobca sa potom následne domáhal ochrany na súde, pretože samotným porušením dobrej povesti právnickej osoby by mohlo dôjsť ešte k závažnejšiemu zásahu do práva žalobcu, ktorý je podnikateľom v obchodných vzťahoch a mohlo by dôjsť okrem nehmotnej ujmy aj ku vzniku nemalej škody.

6. Na základe vyhodnotenia týchto dôkazov dospel súd prvej inštalcie k záveru, že bola ohrozená samotná dobrá povesť právnickej osoby, v danom prípade žalobcu. Žalovaná v konaní neuniesla dôkazné bremeno, že by jej tvrdenia zodpovedali pravde. Súd potom žalovanú zaviazal k primeranému zadosťučineniu morálneho charakteru a to formou doporučeného listu, ktorý uložil povinnosť súd zaslať žalovanej spolu s písomným ospravedlnením v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštalcie poukázal na obsah uznesenia NS SR z 23.09.2009 sp. zn. 4Cdo/212/2017 a Nález ÚS SR II. ÚS/211/2008.

7. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštalcie vo výroku, ktorým bola zaviazaná k povinnosti písomne sa ospravedlniť žalobcovi zmenil a žalobu v tejto časti zamietol. Takisto sa domáhala aj zmeny výroku o náhrade trov konania tak, že jej bude priznaná náhrada trov celého prvoinštančného konania a aj odvolacieho konania.

Skutočnosť, že žalovaná mala predniesť sporný výrok potvrdil iba jeden svedok Ing. E., ktorý bol aj pisateľom listu a iniciátorom celého obvinenia proti jej osobe. Celý petit žaloby bol napísaný podľa tohto listu. Svedok L. Y. sporný výrok v znení, ako je uvedený vo výroku napadnutého rozsudku nepotvrdil. Takisto aj svedok Z. G. vypočutý na pojednávaní dňa 09.03.2017 nepotvrdil, že žalovaná vyslovila výrok tak, ako je naformulovaný v petite žaloby a vo výroku napadnutého rozsudku. Vypočutí svedkovia Y., I. a O. výslovne uviedli, že z úst žalobkyne žiaden taký výrok, ako je uvedený vo výroku rozsudku odznel.

8. Z vykonaného dokazovania je možné jednoznačne vyvodiť, že žalobca neuniesol dôkaznú ťarchu a nad všetky pochybnosti nepreukázal, že by sporný výrok tak, ako bol naformulovaný vo výrokovej časti rozsudku vyriekla žalovaná. Súd mal skúmať podľa zrušujúceho uznesenia KS v Nitre číslo 5Co/121/2015-141 zo dňa 20.04.2016, či sa žalovaná dopustila verbálneho prejavu, tak ako bol uvedený v žalobnom petite.

Dňa 30.04.2013 išlo o neformálne stretnutie, z ktorého sa nerobila žiadna zápisnica a nevzišlo žiadne rozhodnutie a aj preto sú výpovede svedkov rozporné (ovplyvniteľné). Po tomto stretnutí žalobca nezaznamenal žiadnu ujmu na dobrom mene firmy, naopak pokračoval v dodávkach stavebných prác pre Novozámocké bytové družstvo. Ako členka kontrolnej komisie Novozámockého bytového družstva,

vychádzajúc z čl. 73 Stanov tohto družstva a § 244 Obch. zák., bola povinná prešetrovať sťažnosti členov družstva. Z titulu tejto funkcie mala potom aj oprávnenie klásť otázky a žiadať vysvetlenia od právnických osôb z hľadiska účelu, predmetu činnosti, finančnej schopnosti a pripravenosti.

9. Napáda aj výrok o náhrade trov konania, žiada ho zmeniť a trovy konania priznať podľa reálneho pomeru úspechu strán sporu. Súd prvej inštancie podanú žalobu v časti náhrady nemajetkovej ujmy právoplatne zamietol a preto v tejto časti žiada priznať plnú náhradu trov konania. Trovy konania (právneho zastúpenia) sú za túto časť sporu vyššie, ako trovy právneho zastúpenia v časti o povinnosti sa ospravedlniť.

10. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovanej uviedol, že v plnom rade sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, na tento poukazuje a na základe vyššie uvedených skutočností navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Iba dvaja z vypočutých svedkov pravdepodobne z dôvodu lojality k žalovanej sa vyjadrili v tom smere, že predmetný výrok nepočuli. Všetci ostatní svedkovia takého vyjadrenie žalovanej potvrdili.

11. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) rozhodujúc o podanom odvolaní žalovanej zo dňa 12.09.2017 smerujúcemu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 08.06.2017 č. k. 4C/146/2013-186 pri zvolení procesného postupu podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) vyhodnotil podané odvolanie žalovanej, ako nedôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. V danom prípade súd prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom nároku žalobcu, viazaný pritom záväzným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), ktorý bol obsiahnutý v jeho zrušujúcom uznesení zo dňa 20.04.2016 č. k. 5Co/121/2015-141, v dostatočnom rozsahu zistil vo veci skutkový stav, ktorý následne aj správne posúdil podľa príslušných ustanovení hmotnoprávneho predpisu. Vzhľadom k uvedenému, odvolací súd napadnutý prvoinštančný rozsudok, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Na margo správnosti výroku napadnutého rozsudku vo veci samej, odvolací súd poznamenáva, že žalobca v konaní uniesol dôkazné bremeno v tom smere, aby preukázal to, že na neformálnom stretnutí konanom dňa 30.04.2013 v priestoroch Novozámockého bytového družstva z úst žalovanej skutočne odznel verbálny prejav postrádajúci hodnoverný skutkový základ, ktorého podstata spočívala v tom, že žalovaná žalobcu označila za nesolventného a zároveň postrádajúceho majetkové krytie. Žalobca v konaní takisto preukázal aj opak tvrdení prezentovaných žalovanou o jeho insolventnosti a nedostatočnom majetkovom krytí. Z obsahu svedeckých výpovedí, na ktoré v podanom odvolaní poukazuje žalovaná a to konkrétne iba z dvoch (výpovede svedkov F. L. Y. a L. O.) vyplynulo, že títo dvaja svedkovia si nepamätajú, že by zo strany žalovanej boli vznesené nejaké pripomienky voči firme PROSPECT spol. s r. o. Na druhej strane v konaní vypočutí svedkovia (Z. D. G., D. Q., F. E. a L. Y.) počuli na predmetnom neformálnom zasadnutí v dostatočnej intenzite realizované verbálne

vyjadrenie žalovanej na adresu žalobcu ohľadne jeho insolventnosti a nedostatočnom majetkovom krytí. V prejednávanej veci s poukazom na závery vykonaného dokazovania prvoinštančný súd správne skonštatoval, že takýto verbálny prejav z úst žalovanej skutočne aj odznel a pokiaľ nebol pravdivý (verifikovaný), tak potom jeho autorka, t. j. žalovaná musí znášať dôsledky za jeho vyslovenie prostredníctvom ospravedlňujúceho listu, ktorý je povinná v lehote do troch dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku s vopred určeným obsahom zaslať žalobcovi. Na povinnosti žalovanej v naznačenom smere nič nemení ani to, že táto bola v inkriminovanom období členkou kontrolnej komisie pri Novozámockom bytovom družstve, pretože každý takýto člen musí rozoznať, čo je oprávnená kritika a čo oprávnená kritika nie je. V danom prípade verbálny prejav žalovanej zo dňa 30.04.2013 takúto hranicu oprávnenej kritiky žalobcu určite prekročil, pretože vychádzal z nepodložených a neverifikovaných skutkových tvrdení voči žalobcovi. Z hľadiska opodstatnenosti podanej žaloby v danom prípade je dôležité, či v konaní boli preukázané výroky žalovanej ohľadne insolventnosti žalobcu a jeho nedostatočného majetkového krytia, ktoré výroky aj vykonaným dokazovaním preukázané boli. Tým došlo k preukázaniu podstatného obsahu verbálneho prejavu žalovanej učeného na neformálnom zasadnutí konanom dňa 30.04.2013, ktorý mal za následok vyhotovenie ospravedlňujúceho listu žalovanou žalobcovi v znení výroku napadnutého rozsudku.

15. V časti výroku o náhrade trov prvoinštančného konania odvolací súd s poukazom na ust. § 388 CSP zvolil procesný postup, na základe ktorého o náhrade týchto trov rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, nakoľko žalobca bol v celom tomto konaní úspešný iba v časti žaloby požadujúcej písomné ospravedlnenie od žalovanej a žalovaná bola zasa plne úspešná v časti konania, v ktorej od nej žalobca požadoval zaplatenie finančného zadosťučinenia v sume 5.000 eur. Vychádzajúc z uvedeného a pri zohľadnení vzájomného pomeru úspechu a neúspechu obidvoch strán v tomto spore, odvolací súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 251 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v tomto konaní priznal voči neúspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

17. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).